

S00000L MAGAZINE

INSPIRATIE-MAGAZINE 5 JAAR S00000L

**Onderwijs kán anders!
Mag het roer om?**

Verder in dit magazine:

2

*Onderwijs: het k n anders!
Mag het roer om?*

7

Lyla werd gered door SOOOOL!

11

De kijk van the kids

17

*Een opdracht om van te smullen
Het ontstaan van SOOOOL 10-14*

21

*Leerlingen ontwikkelen zich in eigen
tempo op eigen niveau*

22

*Kenmerken van het
SOOOOL10-14 concept*

25

Leraren met een missie!

29

*Een gelukkig kind betekent
gelukkige ouders*

33

*De blik van bestuurders
en schoolleiders*

Colofon:

Eindredacteur:

Alinda van Neerven

Redactie:

Danielle Stals, Rim Beckers

Tekst:

Danielle Stals

Fotografie:

Van Essen fotografie, Dianne van Essen

Grafische vormgeving & illustraties:

Rim Beckers, Kartoon.nl

  2023 SOOOOL Magazine

S0000L10-14 door de ogen van ...

Een poos geleden schreef ik een column “Leven met een leerstoornis” en publiceerde deze via mijn website en de socials. In deze column legde ik enkele gebreken van ons onderwijssysteem bloot. Waarom doen we wat we doen? Ons onderwijssysteem maakte mij persoonlijk onzeker, tot aan de arbeidsmarkt aan toe. Er lag teveel nadruk op wat ik níet kon. Op mijn column kreeg ik veel respons. Rode draad in alle reacties was, dat het onderwijssysteem toch enkele aanpassingen nodig heeft. Mag het roer om? Mag onderwijs zich werkelijk richten op talentontwikkeling, zodat kinderen op een ontspannen manier kunnen groeien en zich mogen ontplooiën?

Precies wat ik zelf in mijn schooltijd gemist had, vond ik wonderlijk genoeg jaren later dicht bij huis. Bij S0000L10-14 is de stap gezet naar onderwijs dat past bij deze tijd. Learning by doing, kansengelijkheid, hoogbegaafde thuiszitters die tot bloei komen, inclusief onderwijs: je vindt het er allemaal. Mijn moeder en haar team werken al jarenlang vol overgave aan hun tienercollege. Dat bleef overigens niet onopgemerkt. De ene keer kwam de minister op bezoek, een andere keer een grote delegatie uit Brussel en ja, natuurlijk ook vele geïnteresseerden van scholen uit het basisonderwijs of voortgezet onderwijs die belangstelling hadden

om een tienerschool op te richten. Ik hoorde het aan en vroeg me af wat nou precies het geheim van dit concept is. Mijn moeder, altijd druk met alles rond S0000L10-14, had eigenlijk geen idee hoe bijzonder al die belangstelling is voor zo’n onderwijsconcept op het Noord-Limburgse platteland. Maar mijn nieuwsgierigheid werd erdoor geprikkeld. Ik wilde het geheim van dit concept doorgronden. Voor het eerste lustrum had ik in eerste instantie een artikel gepland, maar er gebeurt hier zoveel, dat het artikel een magazine is geworden. Met het uitgeven van dat magazine viert S0000L10-14 het 5-jarig bestaan. S0000L10-14 is het concept waar leerlingen die iets anders nodig hebben, helemaal tot bloei komen en waar inmiddels ook al leerlingen vanaf groep 4 kunnen starten.

We hopen dat dit magazine lezers inspireert om na te denken over onderwijs of om zelf op weg te gaan: learning by doing. Laat het concept een bron van inspiratie zijn voor onderwijsliefhebbers, onderwijsvormers en onderwijshervormers. Het concept is er voor iedereen.

Danielle Stals

Trotse dochter, ervaringsdeskundige en tekstschrijver
Weert, 2023

<https://www.columnkanon.com/>

S

L

Danielle Stals

Onderwijs: het kán anders! Mag het roer om?

Wist je dat er een magisch moment is waarop een idee dat de wereld gaat veranderen kritische massa krijgt? Op dat beslissende moment gaat het idee een drempel over en begint het zich als een virus te verspreiden over de samenleving. The tipping point noemt Malcolm Gladwell dat moment.

Zou je dat moment kunnen beïnvloeden? Het idee op z'n minst een zetje kunnen geven, zodat de bal echt gaat rollen? Laten we het eens proberen. Wij geven ons idee met dit magazine dat ene zetje. We hopen namelijk dat dit tijdschrift een virus gaat ontketenen. Geen paniek. Het is een super inspirerend virus. Wij hopen op onze manier een bijdrage te leveren aan een beweging die het Nederlandse onderwijsstelsel gaat veranderen. We hopen dat we met z'n allen een onderwijssysteem gaan ontwikkelen dat helemaal past bij het 21e eeuwse kind, met zijn onderwijsbehoeften en passend in de omgeving. Als we alle krachten bundelen staat het onderwijs misschien een prachtige toekomst te wachten.

INSPIRATIE VANUIT HET LIMBURGSE PLATTELAND

In dit magazine belichten we het onderwijsconcept SOOOOL10-14 van alle kanten en we plaatsen het hier en daar in een breder perspectief. Dit is het verhaal achter een klein 'schooltje' in Horst aan de Maas. Kan een tienercollege uit

een gemeente van bescheiden omvang in Noord-Limburg als voorbeeld dienen voor andere onderwijsorganisaties? 'Er komt weinig goeds uit Nazareth', dachten mensen ooit. Dat bleek niet helemaal waar te zijn ...

ALLES BEGINT MET DE JUISTE VRAGEN STELLEN.

Claire Boonstra schreef bijvoorbeeld het inspirerende Onderwijsvragenboek, waarin prangende vragen worden gesteld over ons onderwijs. 'Waarom zijn er eigenlijk jaarklassen?' Dit jaarklassensysteem is overigens min of meer toevallig ontstaan en past bij een andere tijd vertelt Boonstra. 'Waarom gaan we uit van het gemiddelde?' 'Waarom maken we een hoog-laag-onderscheid?' Universiteit versus MBO. 'Waarom standaard lesmethodes?', 'Waarom aparte vakken?'; 'Waarom kerndoelen?' Ja... waarom eigenlijk? Deze en meer prikkelende vragen komen in het boek aan bod.

ONTWIKKELINGSGERICHT ONDERWIJS

Steeds meer mensen willen niet meer dat het boek of de methode centraal staat. Ze willen dat het kind centraal staat en dat meer wordt uitgegaan van de specifieke vragen of onderwijsbehoeften van de leerling. Geen onderwijs dat gericht is op rendement, waarin constant toetsen op het kind worden afgevuurd en kinderen bezwijken onder prestatiedruk. Laat ons bewegen naar kindgericht onderwijs, waarin kinderen zich op een ontspannen manier kunnen ontwikkelen. Er zijn ondertussen allerlei partijen die zich bezighouden met een dergelijke onderwijsvernieuwing. Het is allemaal experimenteren en proberen. Er zijn intussen mooie initiatieven ontstaan zoals: Agora, Taskforce Ontwikkelingsgericht Onderwijs, Operation Education, Landelijk Expertisecentrum po/vo (Lepovo) en de beweging rond 10-14 onderwijs waar SOOOOL10-14 deel van uitmaakt en waarmee de kloof tussen basisonderwijs en voortgezet onderwijs wordt gedicht. Het kind centraal, willen we dat niet allemaal?

PIJLERS VAN HET SOOOOL-CONCEPT

LEARNING BY DOING

Het reguliere curriculum is vaak nogal dichtgetimmerd. Heel veel talenten kun je niet echt ontdekken of ontwikkelen op school. Bij SOOOOL vragen ze zich af of het onderwijs niet ook een grote, opwindende ontdekkingsreis mag zijn. De eigen leergierigheid en nieuwsgierigheid van leerlingen wordt er voortdurend gevoed en gestimuleerd. De wereld is er minder verdeeld in hokjes en vakken en kinderen leren er meer vanuit hun eigen nieuwsgierigheid en intrinsieke motivatie. Hier stimuleren ze out-of-the-box denken en vooral ook DOEN. Learning by doing staat centraal. Van een tuin ontwerpen en inrichten tot samen stoepen leggen. Wist je dat hoogbegaafden ook heel graag leren door te doen? Misschien doen ze dat nog wel liever dan in boeken neuzen.

COACHING

De kinderen worden bij SOOOOL10-14 wekelijks gecoacht, individueel of in een groepje. Dat heeft een positief effect op hun persoonlijke ontwikkeling. Ook leren ze via coaching zichzelf kennen. Minderwaardigheidsgevoelens krijgen geen kans om uit te groeien tot een monster dat iemand een leven lang achtervolgt. Die dingen pakken ze hier samen bij de wortel aan. Is een kind ergens bang voor? Dan gaan ze samen met het kind aan de slag. Desnoods

gaat iemand van het team mee naar de plek of de activiteit die het kind angst inboezemt. De ontwikkeling van het kind staat hoe dan ook centraal. Het team wil dat elk kind zich optimaal kan ontwikkelen.

INCLUSIEF EN LANGER DOORGROEIEN

Opvallend is ook dat kinderen van alle niveaus en leeftijden hier door elkaar zitten in een groep. De groepssamenstelling is wisselend. Een aanrader! Ze inspireren elkaar alleen maar. Praktijkgerichte kinderen leren van hoogbegaafden en hoogbegaafden leren van de praktische kinderen. Omdat kinderen hier niet zo vroeg hoeven te kiezen voor een schooltype krijgen ze langer de kans om dingen te ontdekken, zichzelf te leren kennen en door te groeien. Al op jonge leeftijd krijgen ze les op de middelbare school en vanaf groep 8 kunnen ze er individueel voor kiezen om al vakken te volgen in het vo. Zo krijgen ze een heel goed beeld van wat er te kiezen valt en wat ze leuk en boeiend vinden. Dat maakt de keuze makkelijker en de instroom in het voortgezet onderwijs verloopt heel geleidelijk, voor sommige leerlingen zelfs vak voor vak.

HOOFD, HART, HANDEN

SOOOOL10-14 is net een mini-samenleving waarin iedereen op zijn eigen niveau en op zijn eigen manier mag functioneren!

Hier werd het onbekende door het team niet als beangstigend, maar juist als spannend, uitdagend en inspirerend ervaren. Boeken hoeven zeker niet afgeschafte te worden. Integendeel! Lezen stimuleren ze er juist! Maar er is ook een grote, prikkelende wereld om te verkennen. Het is toch heerlijk om daar regelmatig in te duiken? Praktijk is hier dan ook voor iedereen. Zo gaat het onderwijs letterlijk leven! Er ligt in het onderwijs veel nadruk op cognitieve ontwikkeling. Ook daar brengt SOOOOL verandering in. Learning by doing is het credo. Hoofd, hart en handen komen allemaal uitvoerig aan bod in dit concept.

NORM EN GEMIDDELDE

Taskforce Ontwikkelingsgericht Onderwijs vindt dat het de hoogste tijd is voor ontwikkelingsgericht onderwijs.

Zij schrijven: 'De norm-leerling is een ellendig gedrocht, een misbaksel gecreëerd door controle freaks die zich ernstig verkeken hebben.' SOOOOL gaat niet uit van de norm en gemiddelden. Ieder kind is uniek en anders. Ieder kind heeft een eigen programma. Eigenlijk is bij SOOOOL iedereen anders: dus wordt iedereen vanzelf 'normaal'.

Kinderen hebben elke dag het gevoel dat ze 'erbij horen'. Want... als de norm, die in feite niet bestaat ook niet regeert, wordt iedereen geaccepteerd!

TIJD VOOR VERANDERING

SOOOOL is mogelijk een antwoord op de vragen die leven rond een te vroege selectie, kansengelijkheid, segregatie door het onderwijs en passend onderwijs voor alle niveaus. Hier is in hoge mate sprake van inclusiever onderwijs.

Kinderen die vastliepen in het systeem voelen zich hier thuis. Kansengelijkheid neemt toe, want leerlingen kunnen langer doorgroeien, voordat ze in een afdeling worden geplaatst. Is het niet tijd voor zo'n verandering op veel meer plekken in Nederland?

Op de website van Operation Education staat als motto:

IF NOT US, THEN WHO? IF NOT NOW, THEN WHEN?

Het SOOOOL-team sluit zich helemaal aan bij dit motto! Het is tijd om met z'n allen een virus te ontketenen! Is dit misschien het beslissende moment?

HET KAN ECHT

Iedere verandering begint met de roep van de enkeling. Het begint met een paar rebellen en andersdenkenden die rammelen aan de grondvesten van het bouwwerk. En dan komt er beweging en uiteindelijk een beslissend moment waarop het virus de samenleving gaat inspireren.

Er gebeurt al veel op het gebied van onderwijsvernieuwing. In 2013 werd het vernieuwende Agora-

onderwijsconcept succesvol gelanceerd, wat de discussie over ons onderwijssysteem breed deed oplaaien. Het eerste tienercollege ging in 2012 van start. De verplichte knip in groep 8, die geen rekening houdt met waar leerlingen werkelijk staan in hun ontwikkeling, daar wilde men van af. Steeds meer mensen zetten vraagtekens bij de invulling van ons onderwijsstelsel. Want waarom doen we het eigenlijk al zo lang zoals we het doen? Past het systeem nog wel bij deze tijd en is het niet aan vernieuwing

toe? Steeds meer laten onderwijsvernieuwers en pioniers hun stem horen.

Niets is echter zo lastig te veranderen als een systeem waar iedereen deel van uitmaakt. Heel veel leraren willen het graag anders doen, maar er is ook angst om los te laten. Er is lef voor nodig om te kiezen voor het onbekende. De boodschap van het SOOOOL-team is in ieder geval: onderwijsverandering en vernieuwing is geen abstracte en onuitvoerbare droom, het kan écht! Bij SOOOOL10-14 lukt het goed.

Daarom delen we ons verhaal. Om docenten, onderwijsvernieuwers, bestuurders en onderwijsliefhebbers nog eens extra te inspireren. Laat dit virus nu maar rondgaan:

Lyla werd gered door SOOOOL!

Het is ronduit pijnlijk dat hoogbegaafde leerlingen met allerlei bijzondere talenten zo vaak vastlopen in ons schoolsysteem. SOOOOL10-14 startte om het concept goed neer te zetten in 2018 met een beperkte doelgroep: de vmbo/havo-twijfel leerling. Vanaf het vierde jaar waren ook leerlingen met perspectief op havo of vwo welkom. En toen kwam Lyla...

“Als ik Lyla zie, krijg ik nog geregeld kippenvel”, vertelt Dorien Stals, teamleider van SOOOOL10-14. “Het raakt me hoeveel we voor haar hebben kunnen betekenen. Soms zijn we bij SOOOOL een soort kinderredders. En Lyla is gered. Ik weet nog hoe ze hier binnenkwam. Negen jaar oud. Gebroken. Een bang vogeltje. Haar ogen stonden dof, het leven was eruit. Maar ik geloof in alle kinderen en mijn team ook.”

BANG VOGELTJE

Lyla was bang geworden voor de school, bang voor de kinderen, zelfs bang voor de geur van het klaslokaal. Ze liep vast in het schoolsysteem. Het lag allemaal niet aan individuele meesters en juffen die met passie hun vak uitoefenen of aan hulpverleners met hart voor de zaak. Lyla liep aan tegen een systeem waarin ze niet kon gedijen. Er is misschien geen ongrijpbardere vijand

wereld. Ze heeft heel wat goede vrienden en geeft zichzelf nu zelfs een 10 voor ‘lekker in je vel zitten’!

Maar daar ging het een en ander aan vooraf.

MOEILIK KIND?

Lyla’s moeder Dianne vertelt: “Als het systeem niet bij een kind past, loopt het vast. Als je niet in die mal past, proberen ze je er toch doorheen te persen. Dat levert vaak schrijnende situaties op. We hebben van alles geprobeerd, maar Lyla is uiteindelijk gebroken. Ze kon niet meer slapen, niet meer eten, ze staarde wezenloos uit het raam. Het leven deed pijn. We hebben zo veel zorgen gehad. En dat terwijl ze buiten zou moeten spelen en lol maken met vriendinnen. Lyla zei wel eens tegen een leraar: ‘Ik wil graag dit leren!’, de leraar antwoordde dan: ‘Nee, je moet dat leren.’ Want ‘dat’ stond nu eenmaal op het programma. Lyla werd steeds eenzamer en depressiever. Ze vroeg me

*“Er is misschien geen ongrijpbardere vijand
voorstelbaar dan HET systeem”*

voorstelbaar dan HET systeem. Lyla is hoogbegaafd en hooggevoelig (HSP). Ze kwam depressief en heel angstig thuis te zitten. En dat al op jonge leeftijd. Specialisten die haar enkel van papier kenden, stelden voor dat ze een persoonlijkheidsonderzoek nodig had. Maar haar ouders bleven in haar geloven en waren ervan overtuigd, dat ze op zou bloeien bij passend onderwijs. Nadat ze ruim een jaar thuis zat startte ze, nog steeds kwetsbaar, op een speciale school voor hoogbegaafde kinderen. Hier liep ze door administratieve vergissingen en verkeerde aannames opnieuw vast. Ze was volledig opgebrand, zat opnieuw bijna een half jaar thuis. Nu lacht ze iedere dag met klasgenoten, nieuwsgierig verkennen ze samen de

eens bedroefd: ‘Mama, ben ik dan zo moeilijk?’ Dat brak mijn hart. De school zei: ‘Lyla is een rustig en onopvallend kind’. Ik dacht: ‘Dat is ze helemaal niet! Ze kennen de echte Lyla niet.’ Lyla is juist heel werelds en ook ontzettend nieuwsgierig. Ze wil dingen leren die in de echte wereld bruikbaar zijn. En later wil ze naar Afrika verhuizen, want ze durft groot te denken! Ik ben er altijd van overtuigd geweest dat ik een prachtig en talentvol kind had.”

Lyla komt zelf even binnen en stelt zich voor. “Weet je,” zegt ze, “soms worden hoogbegaafde kinderen bekeken als gekken. Bij een school zetten ze kinderen zoals ik eens met een groepje in een kleine ruimte met één raam. Het

was net een gevangenis! Dat is toch vreselijk? Ik werd er heel somber van, toen ik dat alleen al hoorde.”

GEZIEN EN GEHOORD

Lyla werd niet duidelijk genoeg gezien en gehoord op scholen. Totdat ze op SOOOOL terechtkwam. Hier wordt ieder kind echt gezien en gehoord. Ieder kind krijgt de aandacht die het verdient. Dianne: “Ik kan niet in woorden uitdrukken hoe dankbaar ik SOOOOL ben! Van ‘ik durf niet het lokaal in’ ging Lyla in zeven weken zelfs fluitend naar school. Ongelooflijk toch? Ze is gelukkig. Ze mag helemaal zijn wie ze is. Bij SOOOOL vragen ze kinderen ook regelmatig ‘Wat wil jij leren?’ en ‘Waar word jij gelukkig van?’ Bij SOOOOL leer je zelfs letterlijk hoe je een gelukkig mens kunt zijn. De leerlingen van SOOOOL staan midden in de wereld en worden tegelijkertijd aan de hand genomen. SOOOOL biedt ook die veiligheid. En alles draait er om het kind. Niet de resultaten, maar de leerlingen staan centraal. Wat een verademing. Ook Lyla’s coach Susan is geweldig. Net als Dorien kan zij Lyla heel goed lezen! Ze heeft haar heel erg geholpen. En dat doet ze nog steeds.”

TALENT

Dianne vervolgt: “Hoofbegaafdheid is toch zeker een talent? Het is vreselijk hoeveel hoogbegaafden vastlopen, omdat ze niet begrepen worden en niet kunnen gedijen in het systeem. En nu Lyla gelukkig is, kan ik weer gewoon ouder zijn. Ik heb uit de grond van mijn hart tegen SOOOOL gezegd: ‘Dankjewel dat jullie mijn dochter haar leven terug hebben gegeven.’ Het bleef niet alleen bij deze woorden. Als dank maakte Dianne van het hele team bij SOOOOL een portretje met op de achterkant een korte tekst, aangepast op ieders rol in het leven van Lyla.

VERTROUWEN WINNEN

Teamleider Dorien vertelt: “Ook ouders van thuiszitters zijn beschadigd als hun kinderen hier terechtkomen. Ik zie vaak de radeloosheid in hun ogen. Ze hebben al van alles geprobeerd. We hebben begrip voor de situatie en proberen niets te forceren. Als kinderen net bij ons zijn dan ligt alles wat we doen en laten bij de ouders onder een vergrootglas. In die fase is er veel contact. Ouders volgen ons met argusogen, totdat het vertrouwen er is. Daar moeten we eerst aan werken, vertrouwen in ons en in wat we doen.

Maar hoe heeft SOOOOL eigenlijk het vertrouwen van de gebroken Lyla gewonnen?

Dorien weet nog goed hoe dat gelopen is. “Lyla was zo bang voor de school en de kinderen dat ik haar in het begin voorzichtig alleen op kantoor ontving samen met haar trajectbegeleider hoogbegaafdheid of haar moeder. Later werd dat een lokaal dat nog vrij was. Ik ging rustig met haar in gesprek en probeerde haar een veilig gevoel te geven. Ik kon Lyla gelukkig goed lezen. Ik lette ook vooral op wat ze niet met woorden zei. Soms zag ik ineens een lichtje in haar ogen verschijnen. Elke keer als dat lichtje aanging, zag ik iets gebeuren. En daar kon ik mooi op inhaken.”

RUIMTE MET DE RUIMTE

Dorien vervolgt met een glimlach: “Bij het onderwerp De Ruimte ging telkens dat lichtje aan. Ze raakte enthousiast

bij dat onderwerp. Lyla wist al heel veel van het heeal. Ze is onder leeftijdsgenoten echt een expert op dat terrein. Dat bracht me op het idee om Lyla ook echt die expertrol te geven bij een project. Onze leerlingen die mee wilden doen, schreven allemaal een motivatiebrief om deel te mogen nemen aan het project Ruimte. Daarna mochten ze één voor één bij haar komen solliciteren. Lyla en Marion, haar trajectbegeleider hoogbegaafdheid, ontvingen de sollicitanten na elkaar op kantoor. Op deze veilige manier maakte Lyla kennis met een grote groep leerlingen, maar dan één voor één. Van tevoren werd de kinderen wel al verteld dat Lyla heel bang was geworden voor de school en de kinderen. Onze leerlingen zijn dan heel lief en sociaal. Tijdens de sollicitaties vertelden ze haar zonder omwegen dat zij ook thuis hadden gezeten of school spannend vonden in het begin of vroeger gepest werden. Ze legden allemaal hun ziel en zaligheid voor haar op tafel.”

Ook door de leerlingen voelde Lyla zich gezien. Ze voelde zich steeds meer thuis. Langzaam groeide haar zelfvertrouwen en ze merkte dat ze een klik had met deze kinderen, die allemaal een beetje ‘anders’ waren. Het project Ruimte werd onder leiding van Lyla een daverend succes!

COMPLIMENT

Binnen 7 weken ging Lyla zelfs fluitend naar school. Moeder Dianne vertelde later: Het woord hoogbegaafdheid speelt helemaal geen rol meer!” Dat vond Dorien een van de mooiste complimenten die SOOOOL kon krijgen. SOOOOL10-14 is er namelijk voor alle kinderen en voor kinderen van alle niveaus. Ze zitten ook allemaal bij elkaar in een groep. De cognitief sterke en hoogbegaafde leert van de op de praktijk gerichte en andersom en zo hoort het! Dit is echt inclusief onderwijs. Wat ze allemaal met elkaar gemeen hebben? Ze

hebben een onwijs goed gevoel voor humor en er wordt veel lol gemaakt. Want leren moet ook leuk zijn. Het ontroert me dat we zo het verschil kunnen maken voor onze kinderen. Vaak wordt het succes aan ons team toegeschreven, maar onze beste wonderdokters zijn toch echt onze leerlingen. Die zorgen er nog meer voor dat een kind zich thuis voelt dan wij. Ze nemen elkaar allemaal op in de groep en gaan samen de wereld ontdekken.”

ROEPING

Dorien is even stil. Dan: “Ik voel het als een soort bestemming dat ik kinderen mag en kan helpen die vastgelopen zijn in het systeem en hen als het ware kan repareren of genezen. Het lijkt wel een roeping. Misschien ervaar ik het ook als een terugbetaling aan het universum. Ooit hadden mijn eigen kinderen een worsteling met zichzelf. Ze zijn uiteindelijk goed op hun plek terechtgekomen. Dankzij de steun van ons als hun ouders, maar zeker ook door allerlei anderen in hun leven, mensen die hen echt wilden zien en horen en die hen kansen gaven die bij hun talenten pasten. Dat maakt me dankbaar. Dat wil je teruggeven aan een ander. Een fijne schooltijd, dat gun je toch ieder kind?!”

WONDERDOKTERS

S0000L10-14 is het tienercollege van Horst aan de Maas, met modern onderwijs, vanaf groep 7 in een heel eigen concept. Ook allerlei vastgelopen kinderen vinden hun weg hiernaartoe.

Soms duurt het een hele poos, voordat een thuiszitter weer fulltime naar school kan en er voldoende moed verzameld is om weer te kunnen vertrouwen op zichzelf, op de leerkracht en op de klas. Het kan een hele struggle zijn, die angst overboord zetten. Elke thuiszitter heeft een eigen verhaal. Meestal is er wel sprake van angsten, een negatief zelfbeeld, een gebrek aan dagstructuur of niet meer kunnen functioneren in een groep. Ouders zijn radeloos. Nederland is immers een diploma-land. Wat doe je dan met een kind dat ziek is geworden van de school? Hoe moet het verder?

Het is elke keer spannend als zo'n kind bij ons een nieuwe start maakt en we met elkaar aan de slag gaan. Lukt het ons ook deze keer? Krijgen we het voor elkaar om met de ouders en een stukje externe begeleiding ook dit kind te laten voelen dat het er mag zijn en bij ons veilig is? Ons onderwijsprogramma is zeer uitdagend en biedt voor elk wat wils, maar je kunt daar pas echt van genieten als je je angsten hebt afgeschud en onbevangen keuzes maakt om samen te gaan leren door te doen.

Tot nu toe lukte het ons nog elke keer. Het is een teamprestatie, maar de echte wonderdokters zijn niet wij, maar vooral onze leerlingen. Wat een kanjers hebben wij! Ze begrijpen woordeloos dat de ander hulp nodig heeft om bepaalde hindernissen te nemen. Met eindeloos geduld zijn ze een toffe vriend of vriendin voor wie zo moeilijk op zichzelf of de wereld kan vertrouwen. Voor ons team is er geen mooiere beloning denkbaar dan ontspanning te zien op dat gezichtje, dat we tot dan toe kenden als een van angst vertrokken masker met een naar binnen gekeerde blik. Soms komt een doorbraak plotseling en volkomen onverwacht. Dan schudden we vol ongeloof ons hoofd en zijn we stil van dankbaarheid. Onze wonderdokters hebben het weer gefikst.

Wonderdokters, Column Dorien Stals, 22 mrt. 2023, gepubliceerd in Hallo Horst aan de Maas

De kijk van the kids:

Quotes van kinderen uit korte en wat langere gesprekken, soms met een groepje, soms individueel, maar altijd enthousiast, gezellig en met het hart op de tong.

VRIENDEN VOOR HET LEVEN EN ANDERS ZIJN...

DESTINY

"Toen ik naar SOOOOL 10-14 ging was het net of er een grote poort voor me openging. Een poort naar een andere, mooiere wereld. Op mijn oude school werd ik namelijk gepest. Ik hoorde dat SOOOOL10-14 een school is waar niet gepest wordt. Dat klopt."

GABRIËL VERTELT WAAROM SOOOOLIO-14 DÉ PLEK IS VOOR HEM.

"Het mooie hier vind ik:

Werken op je eigen niveau
Je eigen weg gaan
Zijn wie je bent en
geaccepteerd worden
Je talenten volledig ontwikkelen"

(Red. Het lijkt wel een klein gedicht!)

DESTINY PLAGEN OP EEN LEUKE MANIER

"De kinderen op mijn oude school vonden mij raar en anders. Ik werd gepest en kwam vaak verdrietig thuis. Het begon in groep 4 en stopte in groep 7".

TIM

"Na een SOOOOL-voorlichting kwam ik heel enthousiast naar buiten. "Daar wil ik heen!" riep ik. Hier maken we wel grapjes en plagen we elkaar soms op een leuke manier. Maar hier wordt niemand gepest. Kinderen zijn heel lief hier".

AIMY 'GEZELLIG'

"Het is heel gezellig hier, anders dan op mijn vorige school. Kinderen betrekken elkaar hier erbij. Hier wordt niemand gepest. Juffen weten wat er speelt. Ik miste vroeger echte vrienden. Hier heb ik ze eindelijk gevonden."

NOA 'IEDEREEN IS ANDERS'

"Op de basisschool was alleen ik anders. Hier is iedereen anders! Toen ik een presentatie zag over SOOOOL10-14 dacht ik meteen: "Wow hier moet ik naartoe!" Hier heb ik échte vrienden. We begrijpen elkaar. "

TIM

“Ik las een folder over SOOOOL10-14 en zag een video. Ik was meteen enthousiast. Het bevat zo goed. Ik had meteen een klik met andere kinderen. Leuke leraren en vooral DOEN!

Het coachen vind ik ook heel fijn.”

NUMO

Wist je dat de kids van SOOOOL10-14 aan liefdadigheid doen? Ze leren taal en rekenen in het programma Numo. Wanneer je opdrachten goed maakt, verdien je Numo's die je bijvoorbeeld kunt besteden aan een goed doel. Of je kunt ze uitgeven aan aan gifs en memes voor jezelf. De leerlingen hebben een hart van goud en kiezen ervoor om hun Numo's te besteden aan goede doelen. Daarom mochten ze onlangs namens NUMO een cheque weggeven aan Kika!

SAAR:

“In Numo heb je levels net als bij computergames. Het mooie is dat als je iets nog niet snapt, je terug kunt naar de stof in vorige klassen. Bij het programma op mijn vorige school werd je gestraft als je het fout deed. Je krijgt dan rode strepen. Vreselijk. Numo stimuleert je juist en moedigt je aan.”

LYLA

“Ik vind Numo super fijn. Heb je een achterstand met rekenen? Dan werk je op je eigen niveau. Zo leer ik het meeste en vul ik de gaten in mijn kennis vanzelf op.”

Weg met te veel boeken!

FLEUR

“Vroeger had je allemaal boeken en als je het fout deed, kreeg je minder punten. Dat voelt als straf. Hier: als je iets fout doet, kun je het opnieuw doen. Dat geeft een goed gevoel.”

NOA:

Toen ik hier nieuw was wilde een meisje meteen met me afspreken. Dat is toch tof?!”

QUEST

In de Quest gaan leerlingen op onderzoek uit in de echte wereld. Naast hun eigen onderzoeksvragen en stages is er aanbod in de vorm van lesmateriaal, excursies en gastlessen. Laatst gingen de leerlingen bij de Quest Limburgerschap naar het gouvernement in Maastricht en leerden alles over de provinciale politiek. Bij het thema ‘Op reis’ ging een groep leerlingen voor het eerst zelfstandig op reis naar een 10-14 school in ‘s-Hertogenbosch voor een city tour die was georganiseerd door Spoor 10-14. Deze reis leverde vriendschap op met leerlingen van een tienercollege in een andere stad. Tijdens een andere Quest bezochten de kids een vliegveld.

DESTINY

“De Quest naar het crematorium vond ik heel indrukwekkend.”

ZOEY

“Quest, daar leer je zoveel van. Je gaat zelf op onderzoek uit en je nieuwsgierigheid wordt enorm geprikkeld. Ik bezocht bijvoorbeeld het drielandenpunt.”

FLEUR

“Ik heb tijdens een Quest op de boerderij waar mijn moeder werkt stagegelopen: dieren verzorgen en eten geven. Het was heel leuk!”

SOOOOO

NOA

“De Quest naar het crematorium was indrukwekkend. Het is goed om te weten waar je terechtkomt als je overlijdt. Lessen over rouw kunnen heel goed zijn. Ze maken je klaar voor de moeilijke kanten van het leven. Je hebt er echt iets aan.”

“Ik vond de Quest Limburgerschap echt heel leuk! Nederlandse uitspraken kun je vertalen naar Horster dialect. Ik kwam laatst een mooie uitspraak tegen: ‘In iedere traan van verdriet glinstert een mooie herinnering.’ Het zette me aan het denken.”

THEMA

Groei en leven met een Quest naar het crematorium en die zette iedereen pas echt diep aan het denken. De Quest is Learning by Doing bij uitstek!

KIEZEN WAT JE WILT LEREN:

Bij SOOOOL10-14 mag je zelf vaak kiezen wat je wilt leren. Dat houdt je scherp! En op deze manier is leren altijd inspirerend. Het moeten is er vanaf. Er zijn excursies en workshops op inschrijving en eigen initiatieven worden waar mogelijk altijd uitgevoerd.

TIM

“Hier mag je vaak zelf kiezen wat je doet. Op mijn oude school wilde ik vaak niet naar school, hier wil ik er elke dag zijn.”

LEARNING BY DOING

Ook hoogbegaafde kinderen zitten niet graag de hele dag met hun neus in de boeken. Learning by doing is ook bij deze kinderen heel geliefd:

LYLA (HOOGBEGAAFD) VERTELT BIJVOORBEELD:

“Ik vind de uitjes heel leuk. Leren door te doen! De vrije Quest glasblazen vond ik geweldig! Eerst keek ik veel prikkelende filmpjes over het onderwerp. Toen ging ik zelf met glas aan de slag, haalde oude stukken glas uit elkaar, ik goot benzine op het glas en smolt het met de aansteker. Hoe snij je een rondje in het glas? Zulke dingen leerde ik. Zo gaan dingen écht leven. De (vrije) Quest, dat is dingen ontdekken!”

OOK PRAKTISCH BEGAAFDE LEERLINGEN ZWEREN BIJ LEARNING BY DOING:

GULIA

“Dit onderwijs past veel beter bij mij. Ik doe van alles met mijn handen. DOEN! Niet in de klas zitten en stil zijn. Dingen maken. Ik maakte pas een doosje met een lichtstaafe, als het donker is, brandt het lampje, ik heb het met de 3D printer gemaakt.”

WERKEN OP JE EIGEN NIVEAU

“Je mag hier op je eigen niveau werken. Ik heb dyslexie en daar werd vroeger niks aan gedaan, nu mag ik op m'n eigen niveau werken. Dat helpt!”

AMY

“Ik kan hier mijn eigen ding doen op mijn eigen niveau. Ik moest laatst een Powerpoint maken over mezelf en vertellen aan de klas. Ik leer hier mezelf kennen. Daar heb ik veel profijt van in het leven. Ik krijg meer zelfvertrouwen en we leren ook veel dingen van elkaar.”

DESTINY

Ik mag hier zelf kiezen waar ik ga zitten en op m'n eigen niveau werken.

LYLA

"Ik wil later een eigen bedrijf starten. Lekker de hele dag creatief en ondernemend zijn."

CREATIEVE MINDSET WORDT HIER AANGEWAKKERD:

NOA

"We denken hier creatief, we zijn creatief en we uiten het ook!"

SAAR

"Ik heb allerlei hobby's: dansen, toneel, knutselen, voetbal en Jong Nederland. Ik ontwikkel hier ook allerlei creatieve talenten."

TOEKOMSTMUZIEK

NOA

"Ik wil straks naar Agora. Mijn toekomstdroom voor SOOOOL10-14?

"Ik hoop dat SOOOOL10-14 straks een basisschool wordt en een middelbare school!"

"Weet je wat mooi is? Je zit tegelijk op SOOOOL en op Dendron en Yuverta. Op Dendron krijg je al vroeg Engels van een echte docent Engels. Dat vind ik ook geweldig! Bij Zorg en Welzijn leer je weer alles over verzorgen van mensen en bij dier leer je het verzorgen van echte dieren. Ook dat is Learning by doing!"

Ik ga nooit meer met tegenzin naar school. Ik wou dat er in elk dorp een SOOOOL lag!

Een opdracht om van te smullen

HET ONSTAAN VAN SOOOOL 10-14

SOOOOL10-14 werd geboren uit idealen. Vanuit drie besturen kwam er een ontwikkelopdracht voor de onderwijsontwikkelaars van elke organisatie. De pioniers: Herman Vermazeren, Marly Fleuren en Dorien Stals leerden elkaar door deze opdracht kennen. Op basisschool Onder de Linde in kerkdorp Hegelsom troffen de drie elkaar wekelijks. Hier werden ideaalbeelden voor het onderwijs aan leerlingen tussen 10 en 14 jaar gedeeld en ontstonden al snel de contouren van het concept dat ze gezamenlijk zouden gaan aanbieden. Met een sterk gevoelde en gedeelde visie over hoe het onderwijs de stap naar de toekomst moest gaan maken, een flinke dosis enthousiasme en de nodige ervaring in pionieren ging het drietal bevlogen aan de slag.

“Vanaf dag één was er veel chemie tussen ons”, herinnert een van de founding mothers, Marly Fleuren zich “We deelden dezelfde idealen. Een warm nest wilden we scheppen, zoals we dat kennen uit het basisonderwijs en geen grote leerfabriek waarin kinderen kunnen verdrinken, zoals in sommige scholen in het vo. Onze onderwijsplek moest in de eerste plaats een veilige plek

waren elementen die het Leren op school in ieder geval moest bevatten. Voor SOOOOL 10-14 voegden we daar nog Ondernemend aan toe. In een moderne samenleving is ondernemend gedrag immers een voorwaarde om mee te kunnen.”

“Ook de O van Ontdekken stellen we graag centraal”, vertelt Dorien. “Jongeren gaan bij ons namelijk op

“Vanaf dag één was er veel chemie tussen ons”

zijn, waar kinderen zich gehoord en gezien voelen.” Dorien vult aan: “Tegelijkertijd wilden we een open tienercollege creëren van waaruit de kids nieuwsgierig de wijde wereld zouden gaan ontdekken, want in die wereld, dáár gebeurt het uiteindelijk!”

EEN VRIJE OPDRACHT? FULL MONTY!

Marly gaat verder: “De ontwikkelopdracht was open: Bedenk eens een onderwijsvorm voor een betere aansluiting tussen po en vo. Dat gaf grote vrijheid van denken en handelen. Al snel was duidelijk dat we deze kans met beide handen aan zouden grijpen. We gingen voor ‘the full monty’, een fulltime onderwijsvoorziening voor leerlingen tussen 10-14 jaar. Daarnaast moest het een broedplaats worden voor onderwijsvernieuwing waar alle moederorganisaties hun voordeel mee zouden gaan doen.

In het basisonderwijs was onder leiding van de toenmalige bestuurder, Jos Baggen, een koersplan uitgezet: Samenwerken, Ontdekken, Onderzoeken en Ontwerpen

Ontdekkingsreis. Ze Ontdekken bijvoorbeeld de échte wereld. Dat doen ze onder andere binnen de Quest: de ene keer bezoeken ze een kasteel, de andere keer een crematorium, dan weer het Gouvernement in Maastricht. Hun ontdekkingstochten zijn vaak gekoppeld aan kerndoelen binnen het onderwijs. Ook zijn er allerlei workshops en gastlessen voor onze kids. De wereld ontdekken, dat doen ze dus op veel manieren. Verder ontdekken de leerlingen bij ons vooral zichzelf, wie ze zijn, hoe hun brein werkt en hoe ze reageren op hun omgeving. Er wordt hard gewerkt aan zelfreflectie. Ook ontdekken ze waar ze van dromen en wat ze willen worden in de wereld. Hierin speelt de wekelijkse coaching een belangrijke rol.

Op een bepaald moment diende de naam **SOOOOL 10-14**, zich uiteraard als vanzelf aan. Samen Ontdekkend Onderzoekend Ontwerpend Ondernemend Leren. Eerst was het alleen onze werktitel, maar de link naar onderwijs met een soul, met een ziel en bezieling, was snel gelegd. Dat klonk ons goed in de oren!”

VOORBEEDEN IN HET LAND

SAMEN OP STAP

Marly: We deelden eerst onze eigen idealen en bedachten wat ons nieuwe onderwijs in ieder geval moest gaan bieden. Vervolgens maakten we op basis daarvan kijkwijzers en bezochten we niet alleen tienercolleges in het land, maar ook een variatie aan vormen van ‘Ander onderwijs’, zoals Agora of concepten die vooral op techniek waren gericht zoals het SparkTechLab in Weert. Nergens vonden we helemaal wat we zochten. Het was soms wat te vrij en vaker nog juist wat te traditioneel. Het concept was alleen gericht op havo/vwo of soms echt veel te schools. Maar we deden in ieder geval veel inspiratie op en beseften eens te meer dat we alle opgedane inzichten moesten vormen naar een concept dat paste bij onze mogelijkheden in onze regio.

“We kwamen vaak buiten bij een school, keken elkaar aan, schudden het hoofd en zeiden: ‘Dit is het niet helemaal.’

Toch is het bezoeken van scholen heel erg waardevol geweest, vinden Marly en Dorien, omdat je daarmee je eigen dromen steeds scherper krijgt en vervolgens je visie goed kunt formuleren. Uiteindelijk creëerden we het tienercollege van onze dromen voor onze regio. En op een visie die staat, kun je verder bouwen.”

Er waren ook ‘best practices’ die ons enorm inspireerden. In Zwolle deden we bijvoorbeeld wat ideeën op over het bedienen van leerlingen van verschillende leeftijden en niveaus in een groep. Inclusief! We kregen steeds helderder wat de kracht van samenwerking en coaching moest zijn. Bij een aantal scholen misten we iets heel belangrijks: het

“in die wereld,
dàár gebeurt het”

DOEN! Wij wilden absoluut gaan voor *Learning by Doing* op alle vlakken. Niet alleen vmbo’ers leren door te doen, ook hoogbegaafde kinderen leren liever niet alleen uit de boeken, maar juist ook door dat DOEN!” “En natuurlijk zijn we zelf ook een schoolvoorbeeld van learning by doing,” lacht Dorien.

SNEL MAAR DOORDACHT

Het drietal werkte snel. In december kregen ze een GO! op het projectplan en vanaf januari breidden ze uit naar een ontwikkelgroep van negen mensen. Twee van hen zouden later de eerste leerkrachten bij SOOOOL10-14 worden en ze zijn er nog steeds. Ze betrokken ook vanaf het begin toewerken naar een wetenschappelijke basis. We wilden zien of er dan ook iets anders uitkomt, als je er iets anders instopt, zeg maar. Via Carla Halermans maakten we kennis met Trudie Schils en Mélanie Monfrance. We wilden graag meewerken aan onderzoek waarin aangetoond wordt dat het ontwikkelen van brede vaardigheden net zo belangrijk is als het kennislement. Taal en rekenen is

de basis, maar je moet ze wel op je eigen niveau kunnen ontwikkelen. Ongeacht of je nu 10 of 14 bent en ongeacht je niveau. We wilden onze leerlingen vooral vergelijken met zichzelf, hun individuele ontwikkeling volgen in hun eigen groeilijn en hen wat minder met een ander vergelijken. Bij ons kwam het tot ontwikkeling brengen van het individu grotendeels centraal te staan. Onderwijs niet alleen vanuit de groep, maar ook voor het individu en zijn talenten en behoeften.”

VAN DROOM NAAR DAAD:

Marly en Dorien schetsen hun ideeën in grote lijnen: “Op ons ‘schooltje’ zouden kinderen ook van alles leren wat je op reguliere scholen niet leert, maar wat ‘Oh zo belangrijk’ is in het échte leven. We vonden taal en rekenen en tekstbegrip heel belangrijk en ook Engels van een vakdocent zetten we op de prioriteitenlijst. Verder zouden kinderen vanaf groep 7 vakken op beide vso scholen volgen, op het Dendron College en Yuverta. We kopen praktijkvakken in, ze kunnen daarnaast ook allerlei vakken kiezen vanaf groep 8: Frans, Duits biologie als vak op Dendron tot een compleet talenblok of Science bij Yuverta. School zou bij ons een wereld aan ervaringen en mogelijkheden bieden, vóórdat leerlingen keuzes gaan maken.”

“We wilden een plek zijn waar buitenbeentjes erbij horen, mogen zijn wie ze zijn en iedereen in de groep wordt opgenomen. Een plek waar leerlingen die uitgevallen zijn weer tot leven en tot leren komen. Waar vmbo’ers en hoogbegaafden van en met elkaar leren en ook oudere en jongere kinderen leren van elkaar. Ook dat is inclusief onderwijs. En vooral wilden we een plek zijn waar kinderen naartoe komen, omdat ze bewust kiezen voor een eigentijds onderwijsconcept dat helemaal aansluit bij de wereld in de 21e eeuw. Ook die bewuste conceptkiezer zien we heel vaak terug in onze schoolbanken. Ons hogere doel: **wereldburgers afleveren.**”

We betrokken het gebouw van het Juniorcollege op het Dendron College. En dat gebouw is nog lang niet vol! Dus we kunnen nog prima uitbreiden,” grijnzen ze allebei.

INMIDDELS ZIJN WE 5 JAAR VERDER.

“SOOOOL 10-14 is geslaagd!”, concluderen Dorien en Marly. “Er zijn 5 jaren verstreken. Er is keihard gewerkt door iedereen. En dat blijven we doen. We optimaliseren ons onderwijs elke dag verder. SOOOOL 10-14 is altijd in ontwikkeling. Morgen beter dan vandaag!, dat is ons uitgangspunt. We vragen constant feedback aan leerlingen, ouders en docenten. We volgen onze uitstroom en checken hoe het verder gaat in regulier onderwijs, nadat ze SOOOOL verlaten hebben. We laten ons concept regelmatig (wetenschappelijk) onderzoeken en sturen telkens bij waar nodig. We zijn inmiddels al flink gegroeid en we zullen misschien nog wel verder groeien. Maar dat zal altijd zijn met behoud van het kleinschalige karakter waar ieder kind gehoord en gezien wordt. Kleinschaligheid in organiseren is een belangrijke kracht van ons. Daarbij is de coaching van wezenlijk belang, daar komen wensen en mogelijkheden om te leren voor elke leerling bij elkaar.” Herman Vermazeren, onderwijsontwikkelaar van Citaverda college (Yuverta), was ten tijde van het interview in het

buitenland. Op een later tijdstip hebben we contact met hem. Herman geniet van een welverdiend pensioen, hoewel zijn betrokkenheid bij jongeren nog altijd groot is. Hij is onder andere voorzitter van stichting Mijn masker af, een groep voor en door jongeren die te maken hebben met verlies. Herman kijkt net als Marly en Dorien met veel voldoening terug op het schooljaar waarin het concept werd bedacht. Daar werd de basis gelegd. “De uitwerking van onze visie op onderwijs blijkt een fantastisch succes te zijn. We waren (en zijn) de makers van onderwijs in een tijd waarin er in de samenleving heel veel transitie plaatsvinden. Soms bewust en gestuurd en soms gaat het bijna onopgemerkt. Op heel veel vlakken, onderwijs, zorg, energie en kijk eens naar het bedrijfsleven waar heel veel transitie plaatsvinden. SOOOOL10-14 blijkt een passend antwoord in onderwijsland én in de samenleving te zijn. Daar hoort een structurele inbedding in de bestaande structuren bij.”

TOEKOMSTROOM

Als er nog een droom is voor de toekomst van het onderwijs, dan is dat : SOOOOL 0-18. Marly: “Stel je voor: een volledig kindcentrum voor kinderen van 0 tot 18. Dit jaar zetten we al een hele nieuwe stap. We breiden uit met

een juniorgroep van 8- tot -10-jarigen. Het gebouw is nog lang niet vol! En straks gaan we hopelijk die allergrootste toekomstdroom verwezenlijken. Zie je hier al SOOOOL-peuters rondkruipen? Geweldig zou dat zijn!”

INSPIRATIE VOOR HET ONDERWIJS

Dorien wil met SOOOOL 10-14 vooral een bron van inspiratie zijn voor het onderwijs. En dat lukt ondertussen ook al aardig. Scholen voor regulier onderwijs, scholen voor speciaal onderwijs, zorginstellingen uit regio Horst en daarbuiten komen regelmatig een kijkje nemen. Zowel vanuit het basisonderwijs als vanuit het voortgezet onderwijs is er vanuit het hele land interesse getoond voor dit concept. Afgelopen jaar kwam er zelfs een grote delegatie van het Nederlandstalig onderwijs uit Brussel op bezoek. SOOOOL-onderwijs gun je ieder kind, maar je kunt het als onderwijsorganisatie alleen in samenwerking met anderen realiseren. Voortgezet onderwijs en basisonderwijs móeten hiervoor samenwerken. De samenwerking op alle niveaus over de grenzen van de eigen organisatie heen en het vertrouwen leren hebben in elkaar, dát zijn basisvoorwaarden voor het slagen van zo'n concept.

Het concept puntsgewijs

- Groepen gemengd van 8-10 en 10-14, van alle richtingen en niveaus door elkaar. Geen belemmeringen door een leerstofjaarklassensysteem
- Wekelijkse coaching als basis voor ontwikkeling van elk kind: op basis hiervan keuzes maken voor workshops, vakken, excursies etc.
- Leerling stelt doelen: zowel op kennis- als op vaardighedenniveau en ook sociaal-emotioneel.
- We bewegen mee met de ontwikkeling van het kind, groei mindset en oplossingsgericht. We moedigen leerlingen aan tot het nemen van initiatief.
- Taal en rekenen zijn de basis voor ontwikkeling van iedereen
- Leerlingen zitten niet gevangen in leerstofjaarklassen, elk kind een eigen groeilijn
- Adaptief programma met maatwerk tot 4F, en daarnaast instructie voor taal, rekenen, tekstbegrip
- Leren door doen als uitgangspunt, ook voor het team.
- Eerst ervaren en dan pas kiezen.
- **Quest:** in thematisch onderwijs onderzoeken onze leerlingen de wereld op basis van eigen leer- en onderzoeksvragen. Bij de thema's maken we verbinding met de buitenwereld. Gastlessen, excursies en stages horen hierbij. Eigen inbreng wordt zeer gewaardeerd. Perspectiefgericht onderwijs is hierbij de basis voor de manier waarop we lesstof en opdrachten aanbieden. Vanaf groep 4 stimuleren we leerlingen om vanuit verschillende invalshoeken met onderwerpen bezig te zijn door middel van verschillende brillen. De geldbril, de technische bril, de sociale bril, de politieke bril etc. Leerlingen krijgen veel ruimte, maar ook veel begeleiding en ondersteunend materiaal als ze dat nodig hebben.

KENMERKEN VAN HET SOOOOLIO-14 CONCEPT:

Doel en focus:	brede ontwikkeling van de leerling, groot accent op vaardigheden
Pedagogiek:	coachend
Didactiek:	activerend, de leerling zoveel mogelijk aan het werk
Leerstof:	betekenisvol en contextrijk aanbod. Praktijkvakken voor iedereen vanaf groep 7.
Organisatievorm:	Zeer flexibel. Veel workshops, excursies en gastlessen op inschrijving.
Differentiatie:	ieder kind een eigen leerlijn, eigen groeilijn. Ieder kind meer of minder ondersteuning en hulpmaterialen bij Quest
Toetsen:	formatief en bij bijplaatsen bij vakken ook summatief
Rapportage:	leerling maakt eigen rapport met coach. Aandacht voor brede ontwikkeling: welbevinden, trots op..., voortgang taal, rekenen, Quest en praktijkvakken.
Cultuur:	lerend, ook voor het team
Leiderschap:	coachend
Kwaliteitszorg:	preventief, met maximale kansen voor de leerling
Ouderbetrokkenheid:	participatie, werken in pedagogische driehoek: leerling-ouder-leerkracht

**AANBOD OP
HET SOOOOL-
PLEIN**

**INGEKOCHTE
WORKSHOPS
PRAKTIJK EN
GROEPSLESSEN**

**BIJPLAATSEN IN
HET VO OP BASIS
VAN INDIVIDUELE
KEUZES**

“Heb je faalangst?

Dan pakken we die bij de wortel aan, voordat het een monster wordt”

Leraren met een missie!

Ze zijn alle zes wereldverbeteraars, vrijdenkers met een flinke dosis lef en bezieling. Een beetje rebels zijn ze misschien ook. Ze hebben allemaal een passie voor onderwijs waarin het kind écht centraal staat. Niet lesstofgericht maar kindgericht. En ze hebben vooral een gezamenlijke missie: kinderen opleiden voor het échte leven in de 21e eeuw. Ze klaarstomen voor een turbulente wereld vol kansen en uitdagingen. Een wereld waarin zoveel te ontdekken valt en waarin je met een nieuwsgierige en ondernemende geest heel ver kunt komen. Een wereld vol dromen die waargemaakt kunnen worden. Als je maar hard genoeg leert geloven in jezelf! Als je maar niet teveel aan jezelf twijfelt of angstig bent. Als je je maar constant wilt blijven ontwikkelen en dat leren ze hier... En dat alles werkt het beste als je ook je eigen gebruiksaanwijzing leert kennen. En - jawel - dat leren ze hier ook!

BUITEN DE LIJNEN

“Onze leraren liepen net als een deel van onze leerlingen aan tegen belemmeringen in het onderwijssysteem,” vertelt teamleider Dorien Stals. Vandaar hun keuze voor een andere baan bij SOOOOL10-14. “We kunnen ook niet meer terug, want leven en werken in een systeem dat niet helemaal is meegegroeid met de tijd, dat lukt niet meer. Een systeem waarin ook bepaalde (heel) begaafde kinderen vastlopen. Dat kunnen we niet aanzien. We kunnen in het reguliere onderwijs niet betekenen wat we het liefst zouden willen betekenen voor de ontwikkeling van individuele leerlingen. We hebben het gevoel dat in het systeem de mens soms per ongeluk vergeten wordt. Opgeslokt wordt af en toe in de grote leerfabriek. Wij willen echt dat speciale verschil maken. Hoe mooi zou het zijn als leerlingen later tegen hun kinderen vertellen: ‘Ik ben vroeger zo goed gehoord, gezien en geholpen door mijn leraren op SOOOOL! Dat heeft me verder gebracht.’

Wat het team kenmerkt, is dat we allemaal een grote passie hebben voor ons vak. Wij werken niet alleen binnen schooluren. In de meeste gevallen zijn wij ook 's avonds en in het weekend bereikbaar. Ik ontvang vaak appjes of

mails en dan kan het in sommige situaties heel goed zijn om zo snel mogelijk te reageren. Dat doe je als de mens echt centraal staat en je vanuit je hart reageert. En wat ons vooral bindt is onze gezamenlijke missie: passend onderwijs voor elk kind. Laatst kreeg ik de vraag: ‘Waarom hebben jullie je visie nergens aan de muur gespiekerd?’ Ik antwoordde verbaasd dat het helemaal niet hoeft. Wij ademen en leven onze missie namelijk iedere dag, allemaal, ieder uur, iedere minuut.”

TRAAGHEID

Wies is een van de leerkrachten die uiteindelijk niet meer kon gedijen in het reguliere onderwijssysteem. Op haar 60e besloot Wies de overstap naar SOOOOL10-14 te maken. Een wat ‘oudere jongere’ is ze dus. Want ze is enorm jong van geest en vooral helemaal bij de tijd. Eindelijk is ze op haar plek gekomen. Ze is hier gelukkig. Wies: “Ik heb in het basisonderwijs gewerkt en ik vond het systeem ontegenwoordig langzaam. Ik ben een snelle denker, oplossingsgericht en ik handel snel maar weloverwogen. Lange tijd heb ik aan mezelf getwijfeld.” Op een dag kwam ze via scholenkoepel Dynamiek terecht bij SOOOOL. Eindelijk kon Wies haar ware roeping volgen.

LOSLATEN

“Weet je”, gaat Wies verder, “het reguliere onderwijs moet heel veel leren loslaten. Dat is moeilijk en het maakt mensen misschien onzeker. Want hoe verander je zoiets logs als een systeem? Leraren houden denk ik vaak nog te veel vast aan de methode en de lessen.” De docenten van SOOOOL zien ook dat onder andere taal en rekenen heel belangrijk zijn om je te redden in de wereld. Daar is bij SOOOOL veel aandacht voor. Maar als mensen krampachtig blijven vasthouden aan het oude missen ze de kansen die er ook in onze 21e -eeuwse samenleving liggen om de leerdoelen te verwezenlijken. Wies: “Onze leerlingen leren hier ook zichzelf kennen. We gaan met ze aan de slag. Heb je faalangst? Dan pakken we die bij de wortel aan, voordat het een monster wordt dat je in het latere leven achtervolgt met alle gevolgen van dien.”

Bij SOOOOL hebben ze veel succesverhalen over leerlingen. Neem nu Thijn. Hij heeft zware enkelvoudige dyslexie, maar ze ontdekten dat hij giga-handig is met z'n handen. Daar zetten ze dan op in. Het team bedenkt dan hoe het Thijn het beste zou kunnen helpen. Hij mag dan extra lessen techniek volgen en hij startte op het vo met de vakken wiskunde en natuur/scheikunde. Daar groeide zijn zelfvertrouwen van, waardoor hij nu die lessen zelfs op een hoger niveau gaat volgen op het Dendron College. Thijn heeft z'n passie gevonden. Hij gaat voor een toekomst in de techniek. In een andere wereld was hij misschien heel erg gefrustreerd en

onzeker geworden van zijn dyslexie. Hier niet, want er is alle ruimte voor zijn talenten.

JE HART VOLGEN

Ook juf Janneke heeft heel bewust voor SOOOOL gekozen. “Ik heb 21 jaar op een dorpsschool gewerkt. Maar op een bepaald moment dacht ik: ‘Wat zijn we hier eigenlijk aan het doen?’ “Ik zag dat sommige kinderen letterlijk verwaarloosd werden in het systeem. Dat is absoluut geen kwaadwillendheid, maar onmacht. Iedere leraar in het systeem heeft hart voor de kids. Maar het systeem op zich is nog niet inclusief genoeg. Ik ben geen volgzaam type. Hoewel ik ook hele mooie tijden heb gehad op de dorpsschool besloot ik mijn hart te volgen. Ik heb ook echt een roeping in het onderwijs. Ik wist al heel jong dat ik juf wilde worden. Maar met name in het vo-onderwijs zitten docenten ‘er vaak bovenop’ en roepen ‘ORDE!’. Dat gebeurt hier niet op die manier. Misschien is er bij SOOOOL een natuurlijke orde, omdat ieder kind de aandacht krijgt die het verdient?”

BEKNELLEDE KADERS

Janneke vervolgt: “Maar soms betrap ik mezelf erop, dat ik nog steeds een beetje binnen de kaders van het systeem denk. Pas geleden had ik twijfels over wat we konden betekenen voor een bepaald kind. Ik dacht: ‘Dit kan niet, want het hoort niet.’ Collega’s zijn wel wat meer gewend. Zij durven soms echt buiten de bestaande kaders te denken en te handelen. Daar leer ik enorm van! Ik ben mezelf hier elke dag aan het ontdekken en ontwikkelen. Helemaal volgens de O’s van SOOOOL. Dat is ook heerlijk. En ook ik leer mezelf steeds beter kennen. Net als de leerlingen!”

ONTWIKKELEN VAN DOCENTEN

Docent Anne vertelt: “We hebben ook hele ontwikkeldagen voor docenten. Het mooie is dat onze leerlingen al vroeg hun eigen weg kiezen. En ze worden hier stevig gemaakt voor het leven. Ze leren zich heel goed uitdrukken, met name door de coaching en het reflecteren op de wereld en zichzelf. Mensen die hier komen kijken, zijn vaak onder de indruk van hun talent om zich te verwoorden. Bij SOOOOL

kunnen leerlingen zichzelf zijn. In het vo moet je toch vaak zo zijn zoals andere kinderen willen dat jij bent. Het is een wereld van verschil. Soms vind ik het jammer dat docenten mij vroeger op de grote school niet echt leerden kennen. Ze zeiden niet zo snel speciaal: 'Goedemorgen Anne, wat fijn dat jij er weer bent vandaag!' Dat komt door de grote schaal van vo-scholen. Mensen maken zich soms ook zorgen om de schaalvergroting bij SOOOOL. Ze zijn bang dat de kracht van het concept verloren gaat in de schaalvergroting."

SCHAALVERGROTING

Juf Susan maakt zich hier oprecht zorgen over. "Dat zou zo jammer zijn! Ik denk dat we SOOOOL moeten gaan organiseren in kleinere kernen." Susan is een enorm goede

het er goed vanaf. Zij is bovendien de enige fulltimer van het hele team. Ze is een belangrijke schakel in informatieoverdracht rond kleine en grotere voorvalletjes in het dagelijks reilen en zeilen bij de SOOOOL-familie.

Nu ze zich een aantal jaren in deze rol optimaal ontwikkeld heeft, is de tijd rijp om verder te studeren. Karlijn start komend schooljaar met de deeltijd-pabo. Met de rust die ze te allen tijde bewaart, de liefde voor de kinderen en de ervaring die ze al heeft in het SOOOOL-onderwijs, wordt ze straks een dijk van een juf.

ONTDEKT WORDEN

Wat een bevlogen en betrokken team. En dan gaan we nu op naar de O van landelijk Ontdekt worden! En zo samen met

“Ze leren zich heel goed uitdrukken, met name door de coaching en het reflecteren op de wereld en zichzelf”

coach voor leerlingen. Zij heeft al heel wat kinderen op de rit gekregen en geïnspireerd. "In het verleden dacht ik vooral in het individuele belang van de leerling. Nu denk ik ook steeds meer aan het groepsbelang. Het is allemaal nog meer in balans gekomen. Ik ben vanaf het begin bij SOOOOL betrokken geweest en zat in de ontwikkelgroep: met een aantal pioniers hebben we binnen de kaders van de projectgroep het SOOOOL-concept verder uitgedokterd. Ik vind dat pionieren hier zo mooi. Wij pionieren elke dag wat af. De leerlingen raken me elk op een eigen manier. En wat ik ook hartverwarmend vind is de verbinding binnen ons team. We denken allemaal in oplossingen. Dus de O van Oplossingsgericht kan ook worden toegevoegd aan de O's van SOOOOL!", lacht ze.

ONBESCHREVEN BLAD

Waar de juffen samen al honderd jaar ervaring hebben, was de onderwijsassistente bij SOOOOL10-14 een onbeschreven blad. Het diploma net op zak en met alleen maar stage-ervaring begon Karlijn vier jaar geleden als onderwijsassistente in het dynamisch team. In het begin was het pittig tussen die pubers, maar Karlijn bracht

alle tienercolleges en andere eigentijdse en eigenzinnige onderwijsvormen zoals Agora, het onderwijs inspireren en enthousiasmeren om te veranderen en vooral ook te verbeteren. Gewoon. Omdat het MOET en omdat het KAN! Wist je dat 'ver-soooool-en' in het onderwijslandschap van regio Horst aan de Maas inmiddels een begrip is? Steeds meer scholen geven vorm aan de elementen uit het koersplan van Dynamiek die in het tienercollege zo rijk aanwezig zijn.

Hierover later meer...

“Het vergt moed om je kind naar een nieuw type onderwijs te sturen”

Een gelukkig kind betekent gelukkige ouders

HET OUDERPERSPECTIEF

Een gelukkig kind betekent meestal ook gelukkige ouders. Hoeveel ouders gaan er niet op zondag met hun kroost naar de speeltuin? Niet omdat ze zelf zo graag van een glijbaan glijden, maar om te genieten van de blije gezichten van de kinderen. De ouders van kids die op SOOOOL 10-14 zitten, stralen als ze vertellen over hoe hun kinderen opbloeden op deze school. Hoe ze stuk voor stuk grote stappen maken in een grote wereld en dat al op jonge leeftijd. Zelfstandig worden ze hier en soms wat eigenzinnig, zo blijkt.

OUDER-PIONIERS

Ouders zijn bereid hun kind naar SOOOOL te brengen vanuit Venray, Venlo of Ysselsteyn. Er worden grote afstanden overbrugd. Niet alleen de leraren, maar ook de ouders van SOOOOL-kinderen zijn een beetje pioniers. Het vergt moed om je kind naar een nieuw type onderwijs te sturen. Het eigentijdse leren in en met de buitenwereld trekt deze gezinnen aan. Learning by doing. Ook willen deze ouders dat hun kind onderwijs krijgt dat zich beter aanpast aan het kind en zijn of haar wensen en onderwijsbehoefte. Onderwijs dat meebeweegt met het kind. Het antwoord op de kindervragen of leerbehoefte is bij SOOOOL meestal 'JA', tenzij het echt niet anders kan. Maar dan wordt er iets bedacht wat wel kan. Het kind staat hier aan het roer en de leraar stuurt soms een beetje bij. Zo zou het moeten zijn. SOOOOL10-14 heeft nog nooit een advertentie geplaatst, maar de groepen lopen vol. Vooral de mond-tot-mondreclame doet haar werk.

GEZIEN EN GEHOORD

Ouders willen net als hun kind gezien en gehoord worden door de school. En ze voelen zich gehoord en gezien bij SOOOOL. De ouder wordt op veel manieren betrokken en geïnformeerd. Er is heel wat onderzoek gedaan naar de positieve effecten van een grote ouderbetrokkenheid op de ontwikkeling van kinderen. SOOOOL 10-14 kent geen 10-minuten gesprekken. De ouders krijgen net als de kinderen de aandacht die ze verdienen. Soms duurt een oudergesprek veel langer. Prima toch? Ook zijn de

leerkrachten bijna altijd bereikbaar voor de ouders. Ouders en leraren hebben een gezamenlijk doel: 'Het kind maximaal helpen groeien in een stimulerende, uitdagende en ontspannen sfeer.'

IN GESPREK MET EEN PAAR OUDERS:

MAYKE, MOEDER VAN NOA:

Ze glundert als ze begint te vertellen. "Noa is hier gigantisch gegroeid binnen 1,5 jaar tijd. Toen ze klein was, vulde ze ooit een vriendenboekje in voor een klasgenootje. Ze schreef: 'Later als ik groot ben wil ik... alles zelf bepalen!' Dat is typisch mijn dochter. Ze is altijd een kleine zelfstandige geweest en dat wordt op SOOOOL ook nog gestimuleerd."

Noa mag nu al veel zelf bepalen op SOOOOL en ze is nog niet eens 'groot', ze mag hier onderzoeken en ontdekken wat zij graag wil. Noa komt even binnenlopen. Met een ondeugende blik in haar ogen legt ze triomfantelijk een zakje vol meelwormen, krekels en Buffalowormen op tafel. 'Getver!', roepen moeder en interviewer in koor. "Nee hoor", zegt Noa, "ze zijn niet vies!" Jaja, ze heeft ze geproefd. Learning by tasting, dus ook. Ze proeven hier letterlijk op alle manieren aan het leven. "Dit wordt het eten van de toekomst!", onthult Noa plechtig. Noa is bezig met een project over Het eten van de toekomst.

“Kind tevreden, ouders tevreden. Ja toch?”

“Straks vinden we insecten eten heel normaal”, vervolgt ze. En waarom vinden we het eigenlijk wel normaal dat we zonder pardon talloze koeien en kippen afslachten en naar binnen werken? Het zet je toch aan het denken.

CONCEPTKIEZER

Noa is een conceptkiezer. Ze wilde naar SOOOOL vanwege het unieke schoolconcept en niet omdat ze gepest werd of vastgelopen was. Dit schooltype past veel beter bij Noa. Learning by doing is écht haar ding. Mayke: “Noa is nieuwsgierig en ze barst bijna uit haar voegen van de ideeën. Vaak is ze met tien projecten tegelijk bezig. Ze is een creatieve denker en ze wordt hier aangesproken op haar talent. Laatst was de vaatwasser stuk. Noa zei teleurgesteld: ‘Mam waarom heb je hem laten ophalen? Ik had hem zelf uit elkaar willen draaien!’ Dan weet ik dat voor de volgende keer!”, grinnikt Mayke.

WAAROM?

Noa’s onderzoekende geest wordt hier iedere dag gestimuleerd. Er is veel ruimte voor creatieve ideeën op allerlei gebieden. En ze leert vooral voor zichzelf te denken. Daar heb je je hele verdere leven iets aan. Noa stelt bij alles de ‘Waarom-vraag’. En ze is niet tevreden met een tegenvraag als antwoord: ‘Waarom zijn de bananen krom?’

SOCIAAL

“De kinderen zijn hier ook heel sociaal”, vertelt Mayke. “Ze liepen een keer de wandel 3-daagse. Een meisje uit de klas met een fysieke beperking deed ook mee. De andere kinderen zeiden in koor: ‘Wij komen achter jou lopen, al zijn we als allerlaatste bij de finish.’ Het sociale gaat hier voor de competitie. Dat is toch geweldig? Noa heeft op SOOOOL geleerd wat echte vriendschap is. Ze heeft gelijkgestemden gevonden.”

“Weet je”, besluit Mayke, “als het hele onderwijs meer SOOOOL-elementen kreeg, dan waren er heel wat minder kindercoaches nodig. Want ook het coachen van kinderen bij SOOOOL is een gouden idee!”

IN GESPREK MET ERIC EN DORINE, DE OUDERS VAN RAFKE EN RENS:

Eric en Dorine zijn ouders van het eerste uur. Zij hoorden bij de ouder-pioniers die al vanaf de start van het SOOOOL-concept hun eerste kind naar SOOOOL lieten gaan. Het tweede kind volgde al snel.

Dorine steekt van wal: “Onze Rafke is altijd een zelfstandig kind geweest. Ze zag een presentatie en las een folder over SOOOOL en raakte meteen enthousiast. Ze kwam thuis en riep: ‘Hier wil ik heen!’ Ze ging naar een meeloopdag en werd nog enthousiaster. ‘Als ons kind daar gelukkig van wordt, dan gaan we het doen’, besloten we. Eric zegt: “Kind tevreden, ouders tevreden. Ja toch?”

Rafke voelde zich onmiddellijk thuis. Op haar vorige school waren er allemaal kliekjes. Hier is er eenheid in de klas.

ONTDEKKEN

Dorine: “Het eerste jaar viel er heel veel te ontdekken. Ook testten docenten uit wat het beste werkte. Veel excursies en minder schools leren of wat minder excursies en wat meer in de schoolbanken. Ook het SOOOOL-team was nog aan het pionieren. Het was leren en proberen. Iedereen verplichten mee te doen aan een Quest of ieder kind laten

kiezen bij welke Quest ze aan willen sluiten? Dat tweede werkte beter. Dan heb je allemaal gemotiveerde kinderen.”

Eric: “Die Quests waarbij kinderen de wereld in trekken om onderzoek te doen over een bepaald thema zijn heel goed. Zo kwamen ze eens bij mij op de golfbaan langs. Ik werk op een golfbaan. De kinderen hadden de tijd van hun leven. Ze klommen op tractors en hebben zelf mogen golfen.”

Dorine: “Rafke mocht ook de eindmusical regisseren. De teamleider keek op de achtergrond mee. Het regisseren vond Rafke geweldig. Het heeft zelfs invloed gehad op de keuze van haar vervolgopleiding. Ze is altijd creatief geweest en nu gaat ze in Arnhem naar het Rijnijssel College. Daar studeert ze straks podium- en eventtechniek.”

RENS

Eric: “Onze Rens zag hoe het met Rafke ging op SOOOOL en hij wilde er ook heen. We zien dat Rens ook steeds zelfstandiger wordt. Hij is echt groter gegroeid en niet alleen fysiek! Ook hij gaat met sprongen vooruit. En het programma NUMO geeft ons goed inzicht in wat ze doen met taal en rekenen en hoe ze ervoor staan. Rens is dyslectisch, maar heel goed in wiskunde. Nu doet hij wiskunde op een hoger niveau. Dat kan hier. Rens gaat na dit jaar bij SOOOOL verder in leerjaar 3 op Yuverta. Net als Rafke gaat hij ‘voor het groen’. En later wil hij werken op de golfbaan, net als ik!”

Dorine vervolgt: “Groeiën, klimmen en zelfstandigheid worden hier gestimuleerd. En nog mooier: als je op SOOOOL zit, leer je met allerlei mensen om te gaan. Ik gun ieder kind zulk onderwijs. Het gaat hier allemaal om het kind en wat het nodig heeft.”

IN GESPREK MET JOYCE, DE MOEDER VAN MICHELLE:

“In groep 6 riep Michelle al: ‘ik wil naar SOOOOL!’ Eerst twijfelden we. Het was toch een nieuw concept. Toen de tijd rijp was, lieten we haar gaan en daar hebben we geen seconde spijt van gehad. Michelle ging letterlijk elke dag fluitend naar school. Ze doet het heel goed en is enorm

gegroeid. Het is een slim kind en ze wil altijd een hoog punt halen. Ze zit echt in een dip als ze een zes haalt. Ze is goed in talen en mocht al heel vroeg Frans gaan volgen op Dendron.”

TWEETALIG

Michelle gaat in de toekomst naar TTO Tweetalig Onderwijs. Ze hield op de nieuwe school een presentatie en de coördinator was erg onder de indruk. Zoiets had hij nog nooit meegemaakt. “Onze kinderen kunnen veel leren van hoe Michelle zaken aanpakt”, zei hij. Volgens Joyce zijn dat allemaal dingen die ze leerde op SOOOOL. “Kinderen op SOOOOL durven vragen te stellen en voor hun mening uit te komen. Het kind staat zo veel mogelijk aan het roer bij SOOOOL, dat vind ik mooi.”

MINISTER-PRESIDENT

Joyce is even stil. “Als we haar niet naar SOOOOL hadden laten gaan, hadden we een ongelukkig kind gehad. Kinderen hebben ambities bij SOOOOL. Later wil Michelle minister-president worden! Een mooie ambitie. Misschien leren kinderen hier ook te durven dromen van de toekomst. Alles begint immers met durf en verbeeldingskracht.”

De blik van bestuurders en schoolleiders

Het is nog vrij uniek in Nederland: Een geoliede samenwerking tussen twee of meer onderwijssectoren en meerdere besturen. Op andere plekken in het land gaat het soms nog moeizaam. In het Noord-Limburgse Horst aan de Maas lukte het! In 2017 sloegen scholengemeenschap Dendron College (vmbo – havo – vwo), Yuverta (vmbo-mbo-het groene lyceum) en Dynamiek Scholengroep (basisscholenkoepel) de handen ineen om een tienercollege op te richten. In 2018 werd SOOOOL 10-14 geboren.

Samenwerking vindt niet alleen plaats in de dagelijkse lespraktijk, maar wordt gedragen op bestuurlijk niveau. Het is onderwijs, maar ook omgaan met verschillende belangen en deze zien te verenigen. Op de volgende pagina's gaan we met bestuurders op zoek naar het waarom van het succes van SOOOOL10-14. Waarom lukt het hier wel? En wat kunnen scholen en bestuurders met dezelfde ambitie opsteken van dit succes?

LEF EN OPEN BLIK

Het vergt in ieder geval moed, lef en doorzettingsvermogen om je organisatie te verbinden met andere organisaties. De bevolkingskrimp in de regio gaf een eerste impuls aan de samenwerking. Met forse dalingen in leerlingenaantallen in het verschiets, voelde iedere bestuurder de noodzaak ervoor te zorgen dat goed passend onderwijs bereikbaar zou blijven voor elke leerling. In het Regiokompas Onderwijs Noord Limburg – Scholen in Beweging, was de tienerschool een van de speerpunten waaraan de drie organisaties samen zouden gaan werken. Van nature waren scholen in het verleden naar binnen gericht. Binnen het oude denken zagen scholen elkaar als concurrenten. De krimp dwong de drie partijen echter samen in het diepe te springen. Het zette scholen letterlijk in beweging. Wat hen verbindt zijn grote onderwijsidealen. Het gebruikelijke naar binnen kijken veranderde langzaam steeds meer in een open blik naar buiten, gevoed door de veranderende samenleving.

SAMEN GAAN VOOR HET KIND

De partijen begonnen eerst met een grondige verkenning. Het officiële startschot werd gegeven toen Jos Baggen, voormalig bestuurder van Dynamiek Scholengroep, op een beslissend moment durfde te zeggen: "Wij nemen voor nu het financiële risico." Al gauw bleek dat alle partijen het belang van het kind voorop stelden. De neuzen stonden in dezelfde richting. Ook LVO en Yuverta (voorheen Citaverde college) bewogen mee. SOOOOL 10-14 begon klein waardoor het risico niet gigantisch was.

In de afgelopen jaren groeide SOOOOL hard. Het concept dwingt tot constante samenwerking en dat gebeurt meestal in grote harmonie. De partijen hebben namelijk één doel: 'Het kind centraal stellen en helemaal gaan voor passend onderwijs voor elk kind.'

In de volgende pagina's vertellen de bestuurders van de verschillende partijen over deze succesformule.

MARLIES SCHERES, SCHOOLLEIDER YUVERTA

"Zo'n gesmeerde samenwerking is uniek! Vanuit een gezamenlijk belang zijn Dynamiek, Dendron College en Yuverta vertrokken. In het begin was het op een heerlijke manier stoeien en knoeien. Ik was betrokken in de pioniersfase. Er is een mooi concept ontstaan. Drie partijen met drie culturen hebben iets heel duurzaam neergezet. Wij geloofden vanaf het begin dat samenwerken meerwaarde heeft. Misschien moeten we in de toekomst wel helemaal af van losse besturen en naar één groot onderwijspalet. SOOOOL bedient leerlingen die een andere vorm van onderwijs nodig hebben om hun talenten te ontwikkelen. We zijn een goed voorbeeld van inclusief onderwijs.

Bij Yuverta trekken we ook de wereld in met leerlingen. We geven science onderwijs en het profielvak Groen. Groen gaat niet alleen over dieren en planten maar over de hele wereld. Betrek de buitenwereld veel meer in het onderwijs. Er valt zoveel te ontdekken. We werken bij ons ook met dieren, voeding, techniek en technologie,

dat vinden alle leerlingen geweldig. Samenwerken met bedrijven en instellingen uit de omgeving is succesvol.

Ik hoop dat het onderwijs van de toekomst minder meten en meer beleven wordt. Stoppen met te veel toetsen en afrekenen en meer nadruk op persoonlijke groei en vaardigheden. Meer denken in kansen en oplossingen om talenten te ontwikkelen. Als ik docenten vraag waar ze blij van worden, dan zeggen ze: 'Ik hoop dat door mijn bijdrage mijn leerlingen goed terecht komen in het leven in plaats van een 9 halen voor mijn vak.' Het kind centraal dus en maatwerk.

Concepten als SOOOOL kunnen ontstaan als een paar 'gekke mieren' hele goede dingen doen. Ze rennen hard en zoeken nieuwe wegen voor hun 'mierenkolonie', zodat deze gezond blijft en zich blijft ontwikkelen. Ik pas wel in de categorie gekke mieren die mee helpt nieuwe ontwikkelingen aan te sturen. Mijn wens voor SOOOOL 2.0 en het team: Trek nog meer de wijde wereld in en leid zoveel mogelijk jongeren op tot 21e-eeuwse wereldburgers. Ontdek wat er in de toekomst nog meer kan."

**DORIEN SOMMERS, BESTUURDER
DYNAMIEK SCHOLENGROEP**

Dorien Sommers staat als bestuurder aan het roer van Dynamiek Scholengroep, de koepel van zeventien basisscholen die voor het grootste deel in Horst aan de Maas zijn gehuisvest. Dynamiek is een actieve speler in het spel van regionale samenwerking. Dynamiek is altijd op zoek naar verbinding en werkt ook graag samen met het

voortgezet onderwijs in de regio. SOOOOL10-14 is één van de lijnen waarlangs die samenwerking sterk gestalte heeft gekregen.

"Ik ben bestuurlijk verantwoordelijk voor de kwaliteit van onderwijs binnen de koepel. En kwaliteit heeft SOOOOL op alle fronten! Ik vind het mooi dat SOOOOL ook een maatschappelijke rol heeft. Kinderen die uit het systeem dreigen te vallen komen hier helemaal tot bloei. Kinderen van alle niveaus en met allerlei achtergronden stromen in. Wat we niet direct verwacht

hadden, was dat SOOOOL ook een plek is waar hoogbegaafde kinderen uit de regio het beste uit zichzelf halen. Dat praat zich rond. SOOOOL is absoluut inclusief. Op de basisscholen van Dynamiek werken we op alle scholen al met het concept van Samen Onderzoekend Ontdekkend en Ontwerpend Leren, overal op een eigen manier. Het unieke van SOOOOL is dat daar nog een extra dimensie aan toegevoegd kan worden door de samenwerking en nabijheid van het middelbaar onderwijs. Ook de vroege selectie op 12-jarige leeftijd wordt daardoor soepeler en het kind kan

zelf beslissen wanneer het klaar is voor het middelbaar onderwijs.

Het SOOOOL-concept past prima binnen het Koersplan en de vier beloften die scholengroep Dynamiek aan elke leerling doet, ongeacht om welke basisschool het gaat:

- We geloven in je.
- We zien wie je bent en bieden wat je nodig hebt.
- We bieden je een boeiende en inspirerende leeromgeving.
- We laten zien dat de wereld groter is dan school.

Bij SOOOOL10-14 staat het kind écht centraal. Bovendien krijgt het kind de kans zich te ontwikkelen tot een eigentijdse wereldburger. Ieder kind wordt de

vraag gesteld: 'Welke wereldburger wil je zijn?'

Ik vind het mooi dat kinderen bij SOOOOL intensief gecoacht worden, daarbij wordt

ook aan de persoonlijkheid gewerkt:

'Wie ben ik, hoe sta ik in de wereld?'

Bij SOOOOL gaat het minder om leren voor een punt, maar om leren omdat je nieuwsgierigheid getriggerd wordt, terwijl er toch voldoende aandacht is voor de basisvaardigheden.

Ik hoop van harte dat dit magazine de wereld laat zien wat het SOOOOL-10-14 concept toevoegt in het onderwijs. Misschien werkt het aanstekelijk!"

◀ *Het schoolteam van links naar rechts: Ellen, Susan, Dorien, Karlijn en Janneke.*

ZWANETTA POR, RECTOR DENDRON COLLEGE (STICHTING LVO)

“SOOOOL10-14 is helemaal geworden wat ik gehoopt had!”
Zwanetta Por, rector van het Dendron College, glundert als ze het zegt. “Het reguliere onderwijs past niet meer bij deze tijd. Aan alle kanten klinkt de roep om verandering. SOOOOL is een mooi voorbeeld van onderwijsvernieuwing.”

“SOOOOL10-14 is ontstaan vanuit een bevlogen team dat buiten de lijntjes durft te kleuren. Ze droomden van een eigentijdse onderwijsvorm waarin elk kind zich op z'n eigen manier en in z'n eigen tempo de leerstof eigen maakt.

En in het SOOOOL onderwijs zijn ook nog de kerndoelen verwerkt.”

“Mijn werk als bestuurder is politiek. De Inspectie is meegenomen in het verhaal, mijn mandaat binnen LVO, de MR-en van de instellingen, de bevoegdheden, etcetera, het moest allemaal worden geregeld. Dat is spannend. Het is een mooi avontuur om met drie instellingen samen te werken: Dynamiek scholengroep, Dendron College en Yuverta. We hebben te maken met drie culturen en drie CAO's. Gelukkig houden we in de regio Horst van samenwerken! Het

Ontdekkend Ondernemend en Onderzoekend leren komt binnen S0000L erg goed uit de verf.

Binnen de deelnemende instellingen zijn we bezig te bewegen in dezelfde richting als S0000L. Feitelijk willen we allemaal hetzelfde: aandacht voor de leerling, bijvoorbeeld door coaching, en andere vormen van leren, zoals in het Ontdekatelier of in 20-80 Learning. En daarbij zoeken we naar aanpak en tempo dat bij elke school past. Onderwijs moet leuk zijn. Kinderen moeten er blij van worden. Niemand vindt 'moeten' leuk. Alles draait om leerplezier in een veilige omgeving. Daarin slaagt S0000L 10-14 fantastisch, en daarmee is het ook een veilige haven voor 'buitenbeentjes' in samenwerking met ook de zorgpartijen.

'It takes a village to raise a child', toch? En als wij op onze manier leren van wat S0000L ons voorleeft, dan misschien is er dan op een dag geen S0000L 10-14 meer nodig!

STEFAN DE HAAN, SCHOOLLEIDER VMBO/MBO YUVERTA

"Ik ben trots op het begrip S0000L. Het klinkt voor mij als onderwijs met een ziel. Ik hoop dat het begrip S0000L in de toekomst klassiek wordt. Het is mooi dat we dit samen hebben kunnen neerzetten. Ook bij Yuverta voel je dat mensen zich ermee verbonden voelen. Samen zijn we in staat het beste uit leerlingen te halen. Onze organisaties Dendron College, Dynamiek en Yuverta zijn naar elkaar toegegroeid. We voldoen aan de maatschappelijke opdracht: onderwijs voor iedereen. The way of life van het team van S0000L10-14 brengt onderwijs Next Level. Leerlingen kiezen met S0000L10-14 voor een ander concept dat echt bij ze past. De leerling aan het roer."

Stefan is lid van de stuurgroep van S0000L10-14 en is onder andere medeverantwoordelijk voor het financiële beleid en het scheppen van randvoorwaarden.

"Yuverta heeft al vaker succesvol samengewerkt met andere scholen in de regio. We weten elkaar steeds beter te vinden, ook omdat we een krimpregio zijn. We werken aan toekomstbestendig onderwijs over grenzen heen.

S0000L10-14 is hiervan een mooi voorbeeld. In de toekomst gaan we nog diepgaander en breder samenwerken" hoop ik "met als doel: behoud van het onderwijsaanbod om zo talenten voor onze regio te behouden.

Alle leerlingen van S0000L volgen praktijkvakken Groen vanaf groep 7 of 8 bij ons. Vanaf dit jaar geven we leerlingen die naar de vo-groep gaan voorlichting over de andere vakken die ze bij ons kunnen volgen. Zo kunnen ze een weloverwogen keuze maken. De ene leerling voelt zich juist gelukkig bij Yuverta, de andere leerling komt erachter dat onze school niet bij hem past.

S0000L10-14 heeft ervoor gezorgd dat we zelf ook beginnen te 'versoooolen'. Goede elementen uit het concept integreren we in ons onderwijs. Leerlingen op S0000L worden meer gecoacht en ze ontdekken de wereld zelf. Dat ondernemende gedrag mag zeker terugkomen in het reguliere onderwijs. Ook andere o's van S0000L integreren wij. En wij coachen leerlingen steeds meer. Als het onderwijs steeds verder versoooolt is S0000L dan in de toekomst nog nodig als aparte locatie?"

Een keerzijde van S0000L is dat een bovengemiddeld aantal leerlingen om welke reden dan ook bijzondere aandacht nodig heeft. Daar hebben wij nu de ruimte niet voor. Maar met S0000L zorgen we ervoor dat er voor elke leerling een plek is binnen de gemeente. Op weg naar inclusief onderwijs In Horst aan de Maas. Een mooi streven!"

